

Barátság

Magyarország népei
kölcsonös megismerkedését szolgáló
folyóirat

Megjelenik hatszor egy évben

Kiadó:
Filantróp Társaság
Budapest XI., Tas vezér utca 17. IV. 4.

A szerkesztőség vezetője:
Ember Mária

A kiadásért felel:
Mayer Éva

A szerkesztőség postacíme:
1519 Budapest, Pf. 452.

Telefonszáma:
385-6297 és **203-2858**
Fax: **203-2858**

Fogadóórak munkanapokon
délelött 10 és 12 között
XI., Tas vezér u. 17. IV. 4.
Telefon: **385-6297**

ISSN 1218-0149

Egyes szám ára: 100 Ft
Előfizetési díjak:
félévre 300 Ft
egy évre 600 Ft

Előfizethető a **Barátság**
csekk számláján:
11711034-20813402
OTP Budapest XI.,
Szent Gellért tér 3.

Terjeszti a szerkesztőség,
a HÍRKER Rt. és
a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.

Nyomdai munkálatok:
Comp-Press Kft.
<http://www.datanet.hu/compress>
E-mail:
comp-press@mail.datanet.hu
Felelős vezető:
Ibós Ferenc
ügyvezető igazgató

A **Barátság** megtalálható
az alábbi Internet-honlapon:
www.datanet.hu/compress

Címlapunkhoz

Végtelen gazdagságú belső világ

Madonna a Gyermekkel és szentekkel – ismerős képtípus, számtalan változatát láthattuk már képtárak falain. Mit kezdünk azonban egy cigánylánnyként megjelenő Madonnával gyermeke nélkül és Assisi Szent Ferenccel, aki a festőre emlékeztető vonásokat visel? Szentandrassy István roma festő a keresztény ikonográfia vagy a görög mitológia és a cigány folklór elemeit veti egybe különös hangulatú, a képzelet világába vezető képein. Művei szemlélésekor mi mást tehet az ember, mint hogy elindul az ismert képi motívumok segítségével, majd engedi, hogy a különféle hatások nyomán egy festmény-történet kerekedjen ki. Azt hiszem, ez a megközelítés találkozik a festő szándékával, aki egyébként nem szívesen beszél képeiről. „A képek mindent elmondanak helyettem, azért festek, hogy ne kelljen beszélni” – mondja. A saját képzeletünkre vagyunk hagyva, kezdjük a történet szövegét az első pillantásra könnyebben értelmezhető elemekkel.

Az oltár bal oldalán a cigánymadonna félig lesüti szemét, hosszú és érzékeny ujjait tétova félénkséggel emeli szája felé. Szomorú, barna szemében és arcán mintha aggodalom tükröződne, talán a jövőbe lát. Fiatal várandós anya, fia születésére készülvén, örömebe a jövő megsejtése miatti fájdalom vegyül. Díszes fejkendőjében megcsillan a madonnák égi kékje, s földi alakján túlmutató jelentőségét a homloka közepén világoló csillag jelzi. Feje körül örvénylő vonaljátékot eredményeznek a dúsan hajtogatott kendő színes redői és a háttérben lévő ólomüveg vagy vasrács hajladozó indái, s e formai mozgalmasság talán belső felindultságának kivetülése. Szelíd fegyelmezettséggel várakozik zárt belső terében, mint aki elfogadta sorsát, bármi következék is.

A Madonna mellett a lehunytt szemű Szent Ferencet látjuk a befelé fordulás mélyebb, a külvilágot teljesen kizáró fokán. A XIII. század elejének rendalapító szentje az evangéliumi egyszerűséghez és tisztasághoz való visszatérést hirdette, az írás szavait szívvel értelmezte. Itt a festő mély meditációba vagy imába merülve mutatja őt kedves madarai társaságában, akiknek gyakorta prédikált, tanítva őket Isten dicsőítésére. Baljával talán útjára engedi a lángnyelv tollazatú kék madarat, de lehet, hogy az épp most ereszkedik le a meditáló szent ujjaira a lélek könnyűségének és boldogságának jeleként. Ferenc értette az állatok beszédét, s mikor az ember legbensőbb természetének nyelvén szólalt meg, kora egyszerű parasztjait éppúgy megindította, mint a szellemi hatalmasságokat és a tanult főket.

Az oltáron a testi és lelki tisztaságot hordozó Szűz és a szívbeli tisztaság és egyszerűség embere egymás felé hajol. Érezzük, hogy noha más külső és belső térben, más örömek és fájdalmak között mozognak, kapcsolatot teremt közöttük az érzékek birodalmáról való lemondást, bizonyos fokú önmegtartóztatást követelő fegyelmezett élet vezetése, amely fokozatos elcsöndesedéshez és a végtelen gazdagságú belső világ kitárulásához vezet.

Bátorfi Andrea

Címlapunkon Szentandrassy István „Madonna és Szent Ferenc” című festménye.

Bajtai László felvétele

E SZÁMUNK MEGJELENÉSÉT
az Oktatási Minisztérium

és a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért” Közalapítvány
támogatta.